

Skleroterapibehandling vid underfunktion i vener

Syftet med åtgärden

Med åtgärden vårdas vensjukdom. Den allmänna vården vid underfunktion av ytliga vener är att förebygga uppkomst av svullnader i underben och vid vristområdet. Detta sker genom användning av knälånga medicinska vårdstrumpor med kompressionsklassificering. Vårdåtgärderna är nödvändiga om vårdstrumpbehandlingen inte ger tillräcklig hjälp eller om situationen i övrigt kräver åtgärder.

Skleroterapibehandling är effektiv vid behandling av lokala "åderbräck" och bör nuförtiden ses som första vårdalternativ. Vid behandling av små och medelstora ytliga venstammar med underfunktion har man också nått goda resultat jämfört med traditionell operativ behandling. Också de "åderbräck" som uppkommit efter en tidigare operativ behandling lämpar sig i allmänhet för skleroterapibehandling.

Förberedelser

Skaffa i god tid före ingreppet lårlängd måttbeställda kompressionsgrad 2 medicinska stödstrumpor. Ifall man planerat skumbehandling på bägge benen krävs två stödstrumpor, ibland kan man åtgärda båda benen samtidigt. Då du kommer för behandlingen, klä dig i lösa kläder, för det åtgärdade benet får förband och stödstrumpa.

Åtgärdsförlopp

Då åderbräck behandlas genom skleroterapi, injiceras tilltäppande skum i den berörda ådern. I ådern sker en ärrbildning och den skrupnar ihop och blodet leds istället vidare till friska ådror och korrigerar därmed underfunktionen i venerna.

Vid själva åtgärden sticker man en venkanyl eller nål i önskad åder, sedan följer man skummets utbredning med ultraljud. Injektionsantalet beror på hur stark skumblandning man ger och hur utbredda "åderbräcken" är. I samband med injektionen lyfts benet i högläge och patienten vickar med foten för att styra skummets utbredning i ådern. Efteråt läggs ett polstrat förband och en lårlängd stödstrumpa på foten.

Ultraljudsstyrd skleroterapi är en nästan smärtfri åtgärd. Det som känns är nålstick och kräver ingen tilläggsmedicinering.

Eftervård

Genast efter åtgärden ber vi dig promenera i sjukhusets utrymmen cirka 20 minuter. Om du då mår bra, kan du åka hem eller tillbaka till arbetet. Sjukledighet behövs vanligtvis inte.

Efter åtgärden är det viktigt att du använder stödstrumpa i två veckor för att resultatet av skumbehandlingen skall lyckas. Bandaget och strumpan som sätts på i samband med åtgärden skall vara på dygnet runt i tre dygn. Efter det används stödstrumpan dagtid i ytterligare 11 dygn. Strumpan kan tas bort efter två dygn medan man duschar.

Efter skleroterapibehandlingen är det bra att röra på sig mycket. Bastubadande och svettig motion kan man börja med då stödstrumpvården är klar och eventuell ömhet och svullnad har försvunnit. Långa flygresor rekommenderas inte under två veckor efter behandlingen. En kontrolltid om cirka en månad efter behandlingen.

Att observera

De vanligaste kontraindikationerna till denna vårdform är verkligt stora vener, patienten har svårt att röra sig eller svår övervikt. Vården rekommenderas ej heller till patienter som har hål konstaterats i hjärtats mellanvägg, tidigare haft i proppar i benen eller i lungorna. Ur vårdsynpunkt är det också av betydelse om det hos Er eller i Ert släkt har konstaterats förändringar i laboratorieprover gällande blodets koagulationsmekanismer. Skleroterapibehandling rekommenderas inte under graviditet och amning.

Vi ber dig berätta om möjliga allergier åt vårdpersonalen innan behandlingen, speciellt om du är allergisk mot bedövningsmedel, smärtmediciner eller andra mediciner.

Hur lyckas skleroterapibehandlingen och vilka problem kan uppstå?

Vid medicinska ingrepp finns alltid risk för komplikationer. Vid ultraljudsstyrda skleroterapibehandlingar av ytliga "åderbräck" är det väldigt ovanligt med några större och allvarligare komplikationer, denna behandlingsform är allmänt sedd som tryggare än en traditionell operation.

Den omedelbara biverkningen i det behandlade kärlet är en inflammatorisk reaktion (tromboflebit), som beror på att kärlet är stockat, och detta syns som rodnad som ömmar. Situationen stabiliseras av sig själv under första eller andra månaden efter behandlingen. Du kan vid behov använda smärtmediciner. Om symptomen är kraftiga, kan man lindra dem genom att i lokalbedövning med nål och spruta tömma det behandlade tilltäppta blodkärlet. Efter inflammationsreaktionen kan det uppstå mörkare hudpartier (pigmentation), dessa försvinner vanligen av sig själv inom ett år efter behandlingen. Om den mörka hudförändringen

är kraftig kan den bli bestående. Inflammations- och pigmentationsreaktionens risk är högre, om den behandlade venen är mycket ytlig och stor.

Allvarliga biverkningar är ytterst ovanliga. I internationell litteratur listas som sällan förekommande: allergisk reaktion, sår vid injektionsstället, djup ventromb, propp i lungan, störningar i syn och blodcirkulation i hjärnan. För att minimera riskerna görs behandlingen stegvis och vid varje vårdtillfälle med minsta möjliga skummängd.

Tag kontakt

Den dagkirurgiska enheten vardagar klockan 07.00–15.00 telefon 06 213 1552

Den kirurgiska polikliniken måndagar till torsdagar klockan 8.00–11.00, fredagar klockan 9.00–11.00 telefon 06 213 1522

Den egna hälsocentralen eller arbetshälsovården

Telefonrådgivning måndagar till torsdagar klockan 15.00–08.00 och fredagar klockan 14.00–08.00 samt dygnet runt under helger och veckoslut, telefon 116 117

Vasa sjukvårdsdistrikt • www.vasacentralsjukhus.fi • Växel 06 213 1111
Denna anvisning är ämnad för våra patienter som är i ett vårdförhållande.